

R O Z H O D N U T Í

Kárný senát Nejvyššího správního soudu složený z předsedkyně kárného senátu Mgr. Daniely Zemanové a jeho členů: JUDr. Petra Gemmela, Mgr. et Mgr. Věroslava Řezáče, JUDr. Aleny Mátlové, JUDr. Josefa Doubka a JUDr. Dalimily Gadasové rozhodl v neveřejném jednání dne 5. 12. 2011 v právní věci navrhovatele: **ministr spravedlnosti**, se sídlem Vyšehradská 16, Praha 2, proti: **JUDr. E. P.**, soudkyně Okresního soudu v Chomutově, Na Příkopech 663, Chomutov, zastoupené JUDr. Petrem Zavřelem, advokátem se sídlem náměstí Winstona Churchilla 2, Praha 3, o nároku kárně obviněné soudkyně na náhradu nákladů účelně vynaložených v souvislosti s kárným řízením,

t a k t o :

- I. Podle § 19 odst. 3 zákona č. 7/2002 Sb., o řízení ve věcech soudců, státních zástupců a soudních exekutorů, **se p ř i z n á v á** JUDr. E. P., soudkyni Okresního soudu v Chomutově, Na Příkopech 663, Chomutov, zproštěné kárného obvinění rozhodnutím kárného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 5. 2011 č. j. 11 Kss 3/2009 - 210, vůči České republice - Ministerstvu spravedlnosti, se sídlem Vyšehradská 16, Praha 2, náhrada nákladů účelně vynaložených v souvislosti s kárným řízením v celkové výši **8 054 Kč**.
- II. Česká republika - Ministerstvo spravedlnosti, se sídlem Vyšehradská 16, Praha 2, **je p o v i n n a** náhradu nákladů v celkové výši 8 054 Kč **v y p l a t i t** k rukám obhájce JUDr. Petra Zavřela, advokáta, se sídlem náměstí Winstona Churchilla 2, Praha 3, ve lhůtě **30 dnů od právní moci** tohoto rozhodnutí, a to na účet vedený u Komerční banky Praha a.s., pobočka Praha 4, Boleslavova ul., č. ú. X.

O d ů v o d n ě n í :

Nejvyšší správní soud vedl na základě návrhu ministra spravedlnosti ze dne 5. 2. 2009 řízení o kárné odpovědnosti JUDr. E. P., soudkyně Okresního soudu v Chomutově. Rozhodnutím ze dne 18. 5. 2011 č. j. 11 Kss 3/2009 - 210, Nejvyšší správní soud JUDr. E. P. kárného obvinění zprostil, neboť skutek, jenž jí byl kladen za vinu, není kárným proviněním.

Kárně obviněná soudkyně v řízení využila svého práva zvolit si obhájce z řad advokátů, což Nejvyššímu správnímu soudu osvědčila předložením plné moci udělené zvolenému obhájci. Na základě výzvy předsedkyně kárného senátu ze dne 19. 10. 2011, č. j. 11 Kss 3/2009 - 226, JUDr. E. P. vyčíslila náklady, které účelně vynaložila v souvislosti s vedeným kárným řízením.

Tyto náklady specifikovala následovně: 1/ náklady právního zastoupení v celkové výši 6950 Kč (2 úkony právní služby po 2100 Kč, 2x režijní paušál po 300 Kč, jízdné vlakem na trase Praha - Brno a zpět ve výši 550 Kč, náhrada za promeškaný čas strávený na cestě k jednání a zpět 16x ½ hodiny po 100 Kč); 2/ cestovné ve výši 3304 Kč za vlastní cestu kárně obviněné k jednání soudu Chomutov - Brno a zpět vlastním automobilem (616 km vozidlem Škoda Octavia, RZ X, o objemu motoru 1896 cm³ při průměrné spotřebě 5,4 litrů/100 km a ceně nafty dle vyhlášky č. 377/2010 Sb. ve výši 30,80 Kč). Úhrnem tedy JUDr. E. P. požádala o náhradu nákladů ve výši 10 254 Kč.

Soudkyni JUDr. E. P., která byla zproštěna kárného obvinění, náleží podle § 19 odst. 3 zákona č. 7/2002 Sb., o řízení ve věcech soudců, státních zástupců a soudních exekutorů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 7/2002 Sb.“), náhrada účelně vynaložených nákladů v souvislosti s kárným řízením, a to vůči státu. O tomto nároku rozhoduje kárný senát buď současně s rozhodnutím o kárném návrhu, anebo samostatným rozhodnutím (je-li třeba provést šetření). V projednávané věci kárný senát Nejvyššího správního soudu o nároku na náhradu nákladů nerozhodl při vynesení rozhodnutí v rámci ústního jednání, rozhoduje o něm tedy nyní samostatným rozhodnutím.

Nejvyšší správní soud jako soud kárný musel při rozhodnutí o nároku na náhradu účelně vynaložených nákladů zaujmout právní názor k pojmu „účelně vynaložené náklady“ a tento výklad konfrontovat s nárokem uplatněným JUDr. E. P., a dále vyslovit, která organizační složka státu bude za stát jednat, neboť ustanovení § 19 odst. 3 zákona č. 7/2002 Sb. stanoví, že uvedený nárok na náhradu účelně vynaložených nákladů má kárně obviněný vůči státu. Použití trestního řádu, jenž je v souladu s § 25 zákona č. 7/2002 Sb. předpisem přiměřeně použitelným i pro kárné řízení, nepřichází v úvahu, neboť jde o nárok vlastní pouze kárnému řízení.

Nelze pochybovat o tom, že účelně vynaloženými náklady jsou v první řadě náklady kárně obviněné na obhajobu v průběhu kárného řízení. Pokud jde o jejich výši, JUDr. E. P. při jejich vyčíslení vycházela z přípisu obhájce ze dne 23. 5. 2011, který tyto náklady určil dle vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „advokátní tarif“), a specifikovala je jako odměnu obhájci a jeho hotové výdaje.

Náklady na obhajobu pravidelně zahrnují odměnu za zastupování, jejíž výši bude třeba určit podle ustanovení advokátního tarifu o mimosmluvní odměně (jako jediného zvláštního předpisu, jehož užití přichází v úvahu), a dále účelně vynaložené hotové výdaje a náhradu za promeškaný čas v intencích ustanovení § 13 advokátního tarifu. Pokud jde o odměnu za zastupování, konkrétně určení tarifní hodnoty a sazby za jeden úkon právní služby, JUDr. E. P. ji v návaznosti na zmiňovaný přípis obhájce ze dne 23. 5. 2011 vyčíslila ve výši 2100 Kč dle § 9 odst. 3 písm. f) advokátního tarifu. Podle tohoto ustanovení se za tarifní hodnotu ve věcech žalob, kasačních stížností a dalších právních věcí projednávaných podle soudního řádu správního (s výjimkou věcí podle odstavce 2) považuje částka 25 000 Kč, čemuž odpovídá odměna za jeden úkon právní služby ve výši 2100 Kč.

Kárné řízení ve věcech soudců, vedené podle zákona č. 7/2002 Sb., za přiměřeného použití trestního řádu, však zcela jistě nelze pokládat za řízení projednávané podle soudního řádu správního, byť kárné věci projednává a rozhoduje Nejvyšší správní soud, který je zároveň vrcholným soudním orgánem ve věcech patřících do pravomoci soudů ve správním soudnictví. V kárných řízeních Nejvyšší správní soud nerozhoduje jako soud kasační, ale jako soud kárný, jehož pravomoc je dána zvláštními právními předpisy, konkrétně § 3 zákona č. 7/2002 Sb. Poněvadž kárné řízení jako řízení *sui generis* není zahrnuto mezi specifickými typy řízení se zvláštní

tarifní hodnotou, jedná se o řízení po všech stránkách specifické a jeho tarifní hodnotu lze určit obtížně, kloní se kárný senát k závěru, že ve věci je nutno aplikovat nikoli § 9 odst. 3 písm. f) advokátního tarifu, ale § 9 odst. 1 téhož předpisu. Podle tohoto ustanovení nelze-li hodnotu věci nebo práva vyjádřit v penězích nebo lze-li ji zjistit jen s nepoměrnými obtížemi, považuje se za tarifní hodnotu částka 5000 Kč. Sazba mimosmluvní odměny za jeden úkon právní služby z této tarifní hodnoty pak činí částku 1000 Kč (§ 7 advokátního tarifu).

Soudkyně JUDr. E. P. doložila, že její obhájce učinil v průběhu kárného řízení celkem dva úkony právní služby, které jsou blíže specifikovány ve výroku tohoto rozhodnutí (převzetí a příprava zastoupení dne 5. 3. 2009 a účast na jednání soudu dne 18. 5. 2011). Kárný soud tedy za tyto úkony přiznává odměnu celkem ve výši 2000 Kč (2 x 1000 Kč). Podle § 13 odst. 1 a 3 advokátního tarifu pak činí paušální náhrada hotových výdajů za každý tento úkon právní služby částku 300 Kč, tj. celkem 600 Kč (2 x 300 Kč).

Dále byly prokázány náklady obhájce související s cestou k ústnímu jednání konanému u Nejvyššího správního soudu v Brně dne 18. 5. 2011. Rovněž tyto náklady lze považovat za účelně vynaložené. Obhájce cestoval na jednání soudu vlakem, kárný senát tedy přiznal jako náhradu nákladů jízdné ve výši 550 Kč na trase Praha - Brno a zpět.

Koná-li se jednání soudu mimo sídlo obhájce, považuje kárný senát za součást nákladů obhajoby též náhradu za čas promeškaný cestou k tomuto jednání [§ 14 odst. 1 písm. a) a odst. 3 advokátního tarifu]. JUDr. E. P. vyčíslila tuto náhradu za celkem 8 hodin, jež obhájce strávil cestováním vlakem k ústnímu jednání a zpět; Nejvyšší správní soud jako soud kárný tedy přiznal jako náhradu za promeškaný čas celkem 1600 Kč (tj. 16 x 100 Kč za každou započatou půlhodinu). Celkem tedy Nejvyšší správní soud přiznal na odměně za zastupování a náhradě hotových výdajů částku 4750 Kč.

Za účelně vynaložené náklady lze nepochybně považovat také cestovní výdaje, které v souvislosti s cestou k ústnímu jednání konanému u Nejvyššího správního soudu dne 18. 5. 2011 vynaložila sama kárně obviněná. Soudkyně JUDr. E. P. použila k cestě na jednání osobní automobil zn. Škoda Octavia, RZ X, jehož technický průkaz (resp. jeho kopii) soudu předložila. Náhrada za použití osobního automobilu se řídí podle ustanovení zákona č. 262/2006 Sb., zákoníku práce, ve spojení s vyhláškou č. 377/2010 Sb. Celková ujetá vzdálenost na trase Chomutov - Brno a zpět činí 616 km; náhrada za použití automobilu byla stanovena dle § 157 odst. 4 písm. b) zákoníku práce a § 1 písm. b) vyhlášky č. 377/2010 Sb. ve výši 2279 Kč (tj. 3,70 Kč x 616km); náhrada za pohonné hmoty byla stanovena dle § 158 odst. 2 až 4 zákoníku práce a § 4 písm. d) vyhlášky č. 377/2010 Sb. ve výši 1025 Kč (při průměrné spotřebě dle technického průkazu 5,4 litrů/100 km, ujeté vzdálenosti 616 km a ceně 30,80 Kč za 1 l nafty). Celková výše cestovného tedy činí 3304 Kč a tuto částku kárný senát Nejvyššího správního soudu přiznal JUDr. E. P. jako náhradu účelně vynaložených nákladů.

Pokud jde o posouzení, která organizační složka státu má jednat za stát, který je povinen náhradu účelně vynaložených nákladů kárného řízení poskytnout, vyšel kárný senát z charakteristik kárného řízení se soudci jako řízení disciplinárního, jež nenesou v zásadě žádné společné rysy ani s trestním řízením, ani s řízením ve věcech občanskoprávních (k tomu srovnej nálezy Ústavního soudu ze dne 29. 9. 2010 sp. zn. Pl. ÚS 33/09, body č. 53., 58. a 69). Účelem kárného řízení je zajistit plnění povinností při výkonu funkce soudce, v popředí tedy stojí zájem státu na jejím řádném výkonu. Za této situace považuje kárný senát za jediné možné, aby za stát v případě přiznání nákladů vzniklých v souvislosti s kárným řízením jednala ta organizační složka státu, jejíž vedoucí jako orgán k tomu zákonem pověřený [zde srovnej § 8 odst. 2 písm. b) zákona

č. 7/2002 Sb.] podal návrh na zahájení kárného řízení, a vyjádřil tak zájem na řádném výkonu a fungování soudní soustavy.

Kárný senát proto shledal jako určující kritérium pro posouzení, která organizační složka státu má v této věci za stát jednat, existenci zájmu na vedení řízení vyjádřeného podáním kárného návrhu. Specifikace konkrétní organizační složky je přitom nezbytná v zájmu zachování požadavku na určitost a vykonatelnost výroků ukládajících povinnost státu (zde povinnost uloženou státu v § 19 odst. 3 zákona č. 7/2002 Sb.). Na základě výše uvedených úvah tak kárný senát určil, že povinnou je v projednávané věci Česká republika - Ministerstvo spravedlnosti, neboť ministerstva jsou podle § 3 odst. 1 zákona č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, organizačními složkami státu, a kárný návrh byl podán ministrem spravedlnosti.

Kárný senát neopomenul ani tu možnost, že by za organizační složku státu byl označen sám kárný soud, ovšem k takovému kroku kárný senát neshledal žádný relevantní právní důvod. Nárok podle § 19 odst. 2 zákona č. 7/2002 Sb. se podle přesvědčení kárného senátu svou povahou nejvíce blíží náhradě škody, přičemž za situace, kdy zákonodárce mlčí k otázce určení organizační složky státu, která by za něj měla v takových případech jednat, zvolil kárný senát tu výkladovou variantu, která podle jeho přesvědčení charakteru projednávané věci svědčí nejbližší. Shodně tuto otázku Nejvyšší správní soud jako soud kárný posoudil již ve svém rozhodnutí ze dne 27. 1. 2011, č. j. 12 Ksz 4/2010 - 141: „*Nárok na náhradu nákladů podle § 19 odst. 3 zákona č. 7/2002 Sb., o řízení ve věcech soudců, státních zástupců a soudních exekutorů, vzniká za stanovených podmínek proti státu; za stát (Českou republiku) jedná organizační složka státu – státní zastupitelství, jehož vedoucí podal návrh na zahájení kárného řízení (v případě, že by návrh podal ministr spravedlnosti, pak Ministerstvo spravedlnosti jako organizační složka státu).*“

Ke splnění povinnosti plynoucí státu z výroků tohoto rozhodnutí stanovil kárný senát lhůtu 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí. Tato lhůta je zcela dostatečná k tomu, aby byla náhrada nákladů vyplacena, a to k rukám obhájce kárně obviněné soudkyně.

P o u č e n í: Proti tomuto rozhodnutí **n e n í** odvolání přípustné.

V Brně dne 5. prosince 2011

Mgr. Daniela Zemanová
předsedkyně kárného senátu